

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาของปัญหาและความสำคัญของโครงการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	5
1.3 สมมติฐานของโครงการวิจัย	5
1.4 ขอบเขตของโครงการวิจัย	6
1.5 วิธีดำเนินการของโครงการวิจัย	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของโครงการวิจัย	9
1.7 อภิธานคำศัพท์	9
บทที่ 2 ทฤษฎีและวรรณกรรมปริทัศน์	11
2.1 ทฤษฎีและแนวคิดทางสัญวิทยา (Semiotics)	11
2.1.1 สกอลโครงสร้างนิยม (Structuralist Approaches)	11
2.1.2 สกอลมนุษยนิยม (Hermeneutic Approaches)	17
2.1.3 ความแตกต่างระหว่างสกอลโครงสร้างนิยมกับสกอลมนุษยนิยม	20
2.2 งานวิจัยที่ใช้ทฤษฎีและแนวคิดทางสัญวิทยา	21
2.2.1 การศึกษาย่านศิลปวัฒนธรรมในเขตเมืองเพื่อ ส่งเสริมการท่องเที่ยว	21
เชิงศิลปวัฒนธรรม กรณีศึกษา ย่านตลาดน้อย เขตสัมพันธวงศ์	
กรุงเทพมหานคร โดย จูติวัฒน์ นงนุช (2550)	
2.2.2 การเปลี่ยนแปลงสัญณะและรหัสของสถาปัตยกรรม	23
และศิลปกรรมทางพุทธศาสนาในประเทศไทย	
โดย รังสรรค์ เจริญพันธ์วิสิน (2543)	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.2.3 จากตัวหนังสือ รูปถ่ายสีต้น กลยุทธ์ในการจูงใจ และความหมายแฝงของป้ายโฆษณาเลือกตั้ง โดย กนกพรธณ คำวงศ์ปิ่น (2543)	23
2.3 วรรณกรรมที่เกี่ยวกับอาคารกรณีตัวอย่าง	24
2.3.1 ประวัติความเป็นมาโรงแรมแมนดาริน โอเรียลเต็ล ดาราเทวี เชียงใหม่	24
2.3.2 แนวทางการออกแบบโรงแรมแมนดาริน โอเรียลเต็ล ดาราเทวี เชียงใหม่	26
2.3.3 กรณีข้อวิพากษ์วิจารณ์การละเมิดความหมายและคุณค่าดั้งเดิม	26
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	30
3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารด้านต่างๆ	30
3.2 การทดสอบเครื่องมือ	30
3.3 การออกแบบเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรตัวอย่าง	35
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการทำแบบทดสอบ	37
3.5 การวิเคราะห์เชิงสถิติวิทยาสำหรับกรณีตัวอย่างสถาปัตยกรรม โรงแรมแมนดาริน โอเรียลเต็ล ดาราเทวี เชียงใหม่	39
3.6 การสังเคราะห์ผลการศึกษา	40
บทที่ 4 ผลการทดสอบและวิเคราะห์ข้อมูล	41
4.1 การทดสอบของแบบทดสอบที่ 1	41
4.1.1 ผลของแบบทดสอบที่ 1	41
4.1.2 อธิบายผลการทดสอบที่ 1	69
4.1.3 สรุปจากแบบทดสอบที่ 1	74
4.1.4 วิเคราะห์เนื้อหาจากผลการทดสอบที่ 1	77
4.2 การทดสอบของแบบทดสอบที่ 2	81
4.2.1 รายละเอียดงานสถาปัตยกรรมที่ใช้ในการทดสอบ	82
4.2.2 ผลของแบบทดสอบที่ 2	105
4.2.3 อธิบายผลการวิเคราะห์แบบทดสอบที่ 2	110
4.2.4 สรุปและอธิบายผลการทดสอบที่ 2	116

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 อภิปรายผลการศึกษา สรุป และข้อเสนอแนะ	122
5.1 อภิปรายผลของการศึกษา	122
5.2 วิเคราะห์เนื้อหาจากผลการทดสอบ	125
5.3 สรุป	134
5.4 ผลที่ได้รับจากการศึกษา	145
5.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะ	147
บรรณานุกรม	150
ภาคผนวก	152
ภาคผนวก ก แบบทดสอบนำร่อง	153
ภาคผนวก ข แบบทดสอบแนวทางที่ 1	155
ภาคผนวก ค แบบทดสอบแนวทางที่ 2	163
ประวัติผู้เขียน	170

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1	8
2.1	15
2.2	16
2.3	18
2.4	19
2.5	20
2.6	21
3.1	30
3.2	31
3.3	32
3.4	33
3.5	34
3.6	35
3.7	37
3.8	38
3.9	39
4.1	43
4.1.1	44
4.2	45
4.2.1	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.3 รูปที่ถูกเลือกให้อยู่ในกลุ่มที่ 3 จากรูปทั้งหมด 90 รูป	47
4.3.1 รายละเอียดของรูปที่ถูกเลือกให้อยู่ในกลุ่มที่ 3 จากรูปทั้งหมด 90 รูป	48
4.4 รูปที่ถูกเลือกให้อยู่ในกลุ่มที่ 4 จากรูปทั้งหมด 90 รูป	49
4.4.1 รายละเอียดของรูปที่ถูกเลือกให้อยู่ในกลุ่มที่ 4 จากรูปทั้งหมด 90 รูป	50
4.5 รูปที่ถูกเลือกให้อยู่ในกลุ่มที่ 5 จากรูปทั้งหมด 90 รูป	51
4.5.1 รายละเอียดของรูปที่ถูกเลือกให้อยู่ในกลุ่มที่ 5 จากรูปทั้งหมด 90 รูป	52
4.6 รูปที่ถูกเลือกให้อยู่ในกลุ่มที่ 6 จากรูปทั้งหมด 90 รูป	54
4.6.1 รายละเอียดของรูปที่ถูกเลือกให้อยู่ในกลุ่มที่ 6 จากรูปทั้งหมด 90 รูป	55
4.7 รูปที่ถูกเลือกให้อยู่ในกลุ่มที่ 7 จากรูปทั้งหมด 90 รูป	56
4.7.1 รายละเอียดของรูปที่ถูกเลือกให้อยู่ในกลุ่มที่ 7 จากรูปทั้งหมด 90 รูป	57
4.8 รูปที่ถูกเลือกให้อยู่ในกลุ่มที่ 8 จากรูปทั้งหมด 90 รูป	58
4.8.1 รายละเอียดของรูปที่ถูกเลือกให้อยู่ในกลุ่มที่ 8 จากรูปทั้งหมด 90 รูป	59
4.9 รูปที่ถูกเลือกให้อยู่ในกลุ่มที่ 9 จากรูปทั้งหมด 90 รูป	62
4.9.1 รายละเอียดของรูปที่ถูกเลือกให้อยู่ในกลุ่มที่ 9 จากรูปทั้งหมด 90 รูป	63
4.10 รูปที่ถูกเลือกให้อยู่ในกลุ่มที่ 10 จากรูปทั้งหมด 90 รูป	64
4.10.1 รายละเอียดของรูปที่ถูกเลือกให้อยู่ในกลุ่มที่ 10 จากรูปทั้งหมด 90 รูป	65
4.11 รูปที่ถูกเลือกให้อยู่ในกลุ่มที่ 11 จากรูปทั้งหมด 90 รูป	66
4.11.1 รายละเอียดของรูปที่ถูกเลือกให้อยู่ในกลุ่มที่ 11 จากรูปทั้งหมด 90 รูป	67
4.12 แสดงตำแหน่งและการจัดกลุ่มของรูป 11 กลุ่ม 4 ช่วง 3 ระยะห่าง	76
4.13 ตัวอย่างรูปลักษณะที่ 1	77
4.14 ตัวอย่างรูปลักษณะที่ 2	78
4.15 ตัวอย่างรูปลักษณะที่ 3	79
4.16 ตัวอย่างรูปลักษณะที่ 4	80
4.17 สรุปแนวคิด (ความหมายสัญลักษณ์) ต้นแบบของงานสถาปัตยกรรมที่คัดเลือก	103
4.18 เกณฑ์กำหนดปริมาณที่สามารถเชื่อมโยงกลับไปหารูปต้นแบบได้	104

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.19 เกณฑ์กำหนดปริมาณความคิดเห็นเกี่ยวกับความยากง่ายในการสามารถ เชื่อมโยงกลับไปหารูปต้นแบบได้	105
4.20 การแบ่งกลุ่มงานสถาปัตยกรรมที่ถูกเลือกให้อยู่ในช่วงแรก	106
4.21 การแบ่งกลุ่มงานสถาปัตยกรรมที่ถูกเลือกให้อยู่ในช่วงที่สอง	108
4.22 การแบ่งกลุ่มงานสถาปัตยกรรมที่ถูกเลือกให้อยู่ในช่วงที่สาม	109
4.23 รายละเอียดการวิเคราะห์รูปงานสถาปัตยกรรมที่ถูกเลือกให้อยู่ในช่วงแรก	110
4.24 รายละเอียดการวิเคราะห์รูปงานสถาปัตยกรรมที่ถูกเลือกให้อยู่ในช่วงสอง	112
4.25 รายละเอียดการวิเคราะห์รูปงานสถาปัตยกรรมที่ถูกเลือกให้อยู่ในช่วงสาม	114
4.26 กลุ่มงานสถาปัตยกรรมที่อยู่ในกลุ่ม “เลียนแบบของเดิม”	116
4.27 กลุ่มงานสถาปัตยกรรมที่อยู่ในกลุ่ม “คล้ายของเดิม”	117
4.28 กลุ่มงานสถาปัตยกรรมที่อยู่ในกลุ่ม “ต่างรูปเดิม”	118
4.29 แสดงการเปรียบเทียบการจัดกลุ่มสถาปัตยกรรม 7 กลุ่ม 3 ช่วง 3 ระยะห่าง ของผู้ส่งสารและผู้รับสาร	120
5.1 แสดงตำแหน่งและการจัดกลุ่มของรูป 2 มิติ 11 กลุ่ม 4 ช่วง 3 ระยะห่าง	122
5.2 แสดงตำแหน่งและการจัดกลุ่มงานสถาปัตยกรรม 7 กลุ่ม 4 ช่วง 3 ระยะห่าง	123
5.3 แสดงตำแหน่งและการจัดกลุ่มของรูป 2 มิติและงานสถาปัตยกรรม	124
5.4 ตัวอย่างรูป 2 มิติที่ง่ายต่อการเชื่อมโยงและสามารถย้อนกลับไปหา ต้นแบบได้ถูกต้อง	125
5.5 ตัวอย่างงานสถาปัตยกรรมที่ง่ายต่อการเชื่อมโยงและสามารถย้อนกลับ ไปหาต้นแบบได้ถูกต้อง	126
5.6 ตัวอย่างรูป 2 มิติที่ง่ายต่อการเชื่อมโยงแต่ไม่สามารถย้อนกลับไปได้ถูกต้อง	127
5.7 ตัวอย่างงานสถาปัตยกรรมที่ง่ายต่อการเชื่อมโยงแต่ไม่สามารถย้อนกลับ ไปได้ถูกต้อง	128
5.8 ตัวอย่างรูป 2 มิติที่ยากต่อการเชื่อมโยงแต่สามารถย้อนกลับไปได้ถูกต้อง	129
5.9 ตัวอย่างงานสถาปัตยกรรมที่ยากต่อการเชื่อมโยงแต่สามารถย้อนกลับ ไปได้ถูกต้อง	130

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.10 ตัวอย่างรูป 2 มิติที่ยากต่อการเชื่อมโยงและไม่สามารถย้อนกลับไปได้ถูกต้อง	132
5.11 ตัวอย่างงานสถาปัตยกรรมที่ยากต่อการเชื่อมโยงและไม่สามารถย้อนกลับไปได้ถูกต้อง	133
5.12 แสดงลักษณะร่วมที่ 1 Iconical Image หรือ “เลียนแบบของเดิม”	136
5.13 การประยุกต์รูปแบบอาคารของโครงการกรณีศึกษาลักษณะ “เลียนแบบของเดิม”	137
5.14 แสดงลักษณะร่วมที่ 2 Indexical Image และสื่อสารแบบ Denotation หรือ “คล้ายของเดิม”	138
5.15 การประยุกต์รูปแบบอาคารของโครงการกรณีศึกษาลักษณะ “คล้ายของเดิม”	139
5.16 แสดงลักษณะร่วมที่ 3 Indexical Image และสื่อสารแบบ Connotation หรือ “บิดเบือนของเดิม”	140
5.17 การประยุกต์รูปแบบอาคารของโครงการกรณีศึกษาลักษณะ “บิดเบือนของเดิม”	141
5.18 แสดงลักษณะร่วมที่ 4 Symbolical Image และเรียกช่วงนี้ว่า “ต่างรูปเดิม”	142
5.19 การประยุกต์รูปแบบอาคารของโครงการกรณีศึกษาลักษณะ “ต่างรูปเดิม”	143

สารบัญภาพ

รูปที่	หน้า
1.1 ขบวนพ็อนเล็บ	1
1.2 งานแห่เทียนพรรษา	1
1.3 วัดไหล่หิน (ขวบน) และอาคารเลียนแบบ (ซ้ายบน)	2
1.4 บันไดวัดบวกรอกหลวง (ซ้ายล่าง) และอาคารเลียนแบบ (ขวาล่าง)	2
1.5 อาคารเลียนแบบวิหารวัดไหล่หินหลวง (สร้างในโรงแรม)	3
2.1 เฟอร์ดินันท์ เดอ โซซูร์ นักภาษาศาสตร์เชิงโครงสร้างชาวสวิส	12
2.2 องค์ประกอบของสัญณะ	12
2.3 ความสัมพันธ์หน่วยย่อยภายใต้ระบบใหญ่ของภาษา	13
2.4 โรล็องด์ บาร์ตส์ นักสัตววิทยาชาวฝรั่งเศส	13
2.5 อัมเบอร์โต้ เอ็คโค นักสัตววิทยาชาวอิตาลี	17
2.6 ชาร์ลส์ แซนเดอร์ เฟิร์ส นักปรัชญาสังคมชาวอเมริกัน	17
2.7 แผนที่ที่ตั้งโรงแรมคาราเทวีฯ	25
2.8 สภาพโดยรวมของโรงแรมคาราเทวีฯ	25
2.9 ผังบริเวณของโรงแรม แมนดาริน โอเรียลเต็ล คาราเทวี	25
2.10 ปูนปั้นเลียนแบบลายหมอปูรณฆณะ	27
2.11 ปูนปั้นเลียนแบบลายพญานาคเก้าตัว	27
2.12 เลียนแบบซุ้มโขงวัดพระธาตุลำปางหลวง	28
2.13 เลียนแบบวัดไหล่หินหลวง	28
4.1 วัดป่าสุนันทวนาราม กาญจนบุรี	83
4.2 โบสถ์วัดศาลาลอย นครราชสีมา	84
4.3 ศาลาราชการุณย์	85
4.4 หอศิลป์วัฒนธรรม คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	86
4.5 บ้านริมใต้สายธาร	87
4.6 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาบางปะอิน	88
4.7 ร้านขนมเป็ยะ ตั้ง ช่ง จั่ว ฉะเชิงเทรา	89
4.8 สำนักงานธนาคารเอเซีย	90

สารบัญภาพ (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.9 โครงการคูสิตรายาวดี	91
4.10 บ้านของบุญญวัฒน์ – รองศาสตราจารย์ผุสดี ทิพทัส	92
4.11 สนามบินสุโขทัย	93
4.12 โครงการบ้านจ้างนัก เชียงใหม่	94
4.13 อาคารส่วนบริหารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต	95
4.14 โครงการวิทยาลัยโยนก ลำปาง	96
4.15 บ้านสวนสงบ กรุงเทพฯ	97
4.16 โครงการบ้านริมบึง	98
4.17 โครงการ COSTA LANTA	99
4.18 โครงการ I FLY FACTORY	100
4.19 บ้านอิน-จัน	101
4.20 บ้านภูเขา	102
4.21 ลักษณะการเปรียบเทียบเชิงซ้อนเพื่อหาลักษณะร่วมของกระบวนการออกแบบ ประยุกต์สัญญาใหม่ของทั้ง 2 แบบทดสอบเพื่อนำไปสู่ระยะห่างการเชื่อมโยง ทางความคิด	121